

מדינה מסיליקון

נדיה אספרוהובה

על המגזר הטכנולוגי להקים צורת שלטון מסוג חדש שתירש את מדינת הלאום – חזון זה מנוסח במניפסט "מדינת הרשת" של היזם בלג'י סריניוואסן. לפי החזון, המדינות החדשות יתחילו כקהילות מקוונות, ובהמשך יתממש קיומן גם במרחב הפיזי. התוכנית הזאת נוגעת לשאלה עקרונית: האם הספר החדש של האנושות יתקיים בענן או על פני הקרקע?

יוני 2023

א פעם שואלים אותי איך הכירו הוריי, שהגיעו משתי מדינות שונות מאוד. מתוך עצלות אני עונה לפעמים "דרך מכרים משותפים", אבל התשובה האמיתית היא ששניהם התאהבו באותה מדינה, ובמקרה מצאו את עצמם באותו מקום. אבא שלי הוקסם מהסיפורים של גיסו על החיים באמריקה, החליט לוותר על האוניברסיטה הגרמנית שהתקבל אליה, ובמקומה הגיש מועמדות לאוניברסיטת ג'ורג'טאון. אמא שלי, שנהנתה מחיים יציבים אך לא מלהיבים מספיק באינדונזיה, זנחה קריירה של רופאת שיניים ועברה לצד השני של העולם כדי לפתוח דף חדש בגיל 28 בעיר וושינגטון, שם הועסקה תחילה בסחיבת ארגזים בחנות משקאות.

כילדה שגדלה בפנסילבניה הנחתי שגם בחיי יגיע הרגע שבו אקום ואעזוב את מולדתי. במקום זאת ביליתי סוף שבוע אחד בסן פרנסיסקו והחלטתי ששם אני רוצה לחיות. לא ידעתי דבר וחצי דבר על טכנולוגיה; ידעתי רק שהאנשים שם הזכירו לי את עצמי. בעירת הולדתי הרגשתי מוזרה מדי, אובססיבית ומאוסה; בסן פרנסיסקו, לעומת זאת, כל תרחיש עתידי בלתי אפשרי נשקל, נותח והורכב בכובד ראש בבתי קפה ובחדרי אורחים של בתים ויקטוריאניים שטופי שמש.

סן פרנסיסקו של העשור השני למאה העשרים ואחת הייתה מקום שבו הרשות ניתנה תמיד מראש, בלי שיהיה צורך "לזכות" בה. אם לא ידעת לתכנת, מישהו כבר היה מראה לך. אם רצית לדבר עם מישהו חשוב, יכולת לשלוח לו מייל בלי שום היכרות קודמת. זמן קצר אחרי שעברתי לסן פרנסיסקו פתחתי

בלוג. שותף בחברת הון סיכון קרא את אחת הרשומות שלי, אהב אותה והזמין אותי לקפה - וכך הגעתי למשרה הרצינית הראשונה שלי בתעשיית הטכנולוגיה. חשבתי אז שהיה לי מזל גדול. אבל אחרי שהחלפתי כמה משרות, שאת כולן השגתי באותה דרך, הבנתי שפשוט ככה הדברים עובדים.

מבחינתי, העבודה בתחום הטכנולוגיה גילמה באופן מושלם את "המוח האמריקני" הייחודי שהכרתי לראשונה באמצעות הוריי, ושהיום אני פוגשת לעיתים קרובות בקרב עמיתיי ועמיתותיי: היזמות והשאפתנות והרצון הנלהב וחסר הבושה בחיים טובים יותר מאלה שלתוכם נולדו. עבור מהגרים לעתיד ומגלי ארצות, אמריקה דומה יותר למועדון אחווה מאשר למדינה שמוגדרת בידי הגיאוגרפיה שלה או מוצאם האתני של תושביה. כל עוד את נשבעת אמונים לאידיאלים שלה ומוכנה לעבור טקס חניכה משפיל אחד או שניים, גם את יכולה להפוך לאמריקנית.

אלא שלא כולם בתחום הטכנולוגיה אופטימיים כיום לגבי אמריקה. אחד מאלה הוא היזם והמשקיע בֶּלְגִי סְרִינְיוּוֹאסֶן. את השפעתו של בלגי בתחום הטכנולוגיה קשה לסכם באמצעות תארי או תהילתו. קורות החיים שלו הם מסמך מרשים: הוא היה ממייסדי Counsyl, חברה לבדיקות גנטיות; הוא היה שותף כללי בחברת ההון סיכון אנדריסון הורוביץ; זמן מה כיהן כמנהל טכנולוגיות ראשי בחברת Coinbase; ופעם הוצעה מועמדותו לראשות מנהל המזון והתרופות האמריקני. אבל עמיתו מכירים ומחבבים אותו בזכות יכולתו לייצר זרם נלהב ואינסופי של רעיונות. בלגי הוא האיש שהפיץ את בשורת הביטקוין וחזה את מגפת הקורונה זמן רב לפני שהגיעו שהכיר בהם הזרם המרכזי; הוא לימד דור שלם של מייסדים צעירים באוניברסיטת סטנפורד כיצד לבנות את חברות הסטארט-אפ שלהם; הוא חזה עוד בשנת 2013 את תגובת הנגד למגזר הטכנולוגי (tech backlash), ואז את פיזור הגיאוגרפי, כאשר עמק הסיליקון נחשב בלתי מנוצח. ובקיץ האחרון הוא פרסם מניפסט שכותרתו **מדינת הרשת: איך להקים ארץ חדשה** (The Network State: How to Start a New Country), שבו קרא למגזר הטכנולוגי להקים יורשת למדינת הלאום. "אני לא חושב שהמסד האמריקני בימינו הוא כוח שהשפעתו הכללית מיטיבה - בתוך ארצות הברית או מחוץ לגבולותיה", כתב, "ואני לא חושב שמי שיקים היום מדינה חדשה ירצה לשכפל את המודל האמריקני".

אפשר לקרוא את האמירה הזאת בקריאה שטחית שתעורר מלמולי הסכמה והנהונים מצד מי שמתביישים להתכנות אמריקנים, שולחים מבטים מצועפים אל ידידותינו האירופיות שמעבר לאוקיינוס האטלנטי ותוהים בקול רם מדוע לנו האמריקנים אין ביטוח בריאות ממלכתי וחופשות ארוכות יותר. אבל "מדינת הרשת" שמציג סריניוואסן אינה מייצגת דחייה של ערכים אמריקניים: היא רק דוחה את התפיסה שאמריקה, המדינה, היא האפטרופסית יחידה של הערכים הללו.

פרט להתעקשותו על כך שהאימפריה האמריקנית שוקעת, בלגי, בן למהגרים מהודו, הוא דוגמה ומופת לחלום האמריקני. הוא גדל בלונג איילנד, ניו יורק. הוא למד בסטנפורד, ואז הקים ומכר שתי חברות טכנולוגיה.

בלגי, שהיגר לפני שנים אחדות מארצות הברית לסינגפור, הוא הבן האובד שמתנכר להוריו אבל אינו יכול לחמוק מן הגנטיקה שלו; ואף שהוא דוחה במפורש את אמריקה כ**מקום**, אין אמריקני ממנו.

במדינת הרשת טוען בלג'י שיש שלוש דוקטרינות מוסריות, או "לווייתנים", שמהן מדינות שואבות את סמכותן: אלוהים, המדינה, והרשת. הלווייתן הראשון היה אלוהים. הרשינו ל"אנשים יראי שמיים" לעלות לשלטון, בהנחה ש"אדם המאמין באמת באלוהים יתנהג כשורה גם אם לא יהיה מי שיעניש אותו". אבל עד אמצע המאה העשרים, ואחרי שתי מלחמות עולם וצמיחה של שלטון ריכוזי חזק, החליפה המדינה את אלוהים כסמכות המוסרית העליונה.

מידת האמון במוסדות מתדרדרת כיום, והמדינה מגלה סימני בליה והזדקנות. בלג'י מייחס זאת לעלייתו של לווייתן חדש לקראת סוף המאה העשרים: הרשת, שהכוח המניע העומד מאחוריה הוא אימוץ צרכני המוני של האינטרנט. הסוגדים לרשת רואים עצמם כמי ששומרים אמונים לקהילות ולשבטים דיגיטליים במקום לשכנים שלהם. השעיה של חשבון משתמש ברשתות החברתיות היא דוגמה להישענות על סמכות הרשת במקום על סמכות המדינה לצורך קיום הסדר החברתי.

אף ששלושת הלווייתנים מתקיימים בשלום מתוח זה בצד זה, בלג'י טוען שבמאה העשרים ואחת "מדינת הרשת", כפי שהוא מכנה אותה, תירש את מדינת הלאום. בניגוד לערי אמנה (charter cities),^[1] שראשיתן ברכישת קרקעות והמשכן בבניית קהילות עצמאיות, מדינות רשת מתחילות כקהילה מקוונת ורק אחר כך מקבלות ביטוי ממשי במרחב החומרי. הן יוצרות "ארכיפלגים" מבוזרים של טריטוריות ברחבי העולם, וקושרות קשרים דיפלומטיים עם מדינות קיימות.

טכנולוגים נוצרו מצלעה של אמריקה, כפי שאמריקה נוצרה מצלעה של האימפריה הבריטית. בראשית הייתה האימפריה הבריטית; ואז עלתה אמריקה, מושבה שהייתה כוכב עולה, וביצעה אקזיט בממדי יוניקורן; וכעת האינטרנט מתגלה כהצלחתה המסחררת של אמריקה. כל גלגול כזה מכיל בתוכו גרעין ממקורותיו, אבל כאשר מניחים לו לשגשג, הוא מתפתח למשהו שונה בתכלית השינוי.

בחזונו של בלג'י, השלב הבא יהיה מערך פלורליסטי של מדינות, שכל אחת מהן תתחיל כ"קהילת סטארט-אפ" ובראשה מייסד כריזמטי. האזרחות תהיה גמישה, דבר שימנע כליאה רודנית ויאלץ את מדינות הרשת להתחרות זו בזו כדי להצדיק את החברות בהן. בלג'י סבור שעולם כזה יעמיד אפשרות שלישית מבטיחה בפני מי שלא ירצו לחיות תחת אימפריאליזם אמריקני או תחת רודנות סינית.

קשה אולי לדמיין מקבץ שוחר שלום של מדינות רשת, שיהיה חופשי לכאורה מדאגות גיאופוליטיות קשות. אולי כך ייראה עולם שכבר אין בו מחסור, עולם עם שפע קרקעות דיגיטליות שבו לא נידרש עוד להתחרות על משאבים; ובכל זאת, גם אז נצטרך מקום להניח בו את הראש בלילה, ועולם שכזה תמיד מוגבל בידי משאבים חומריים.

אולי יום אחד, כשגם קרקע פיזית לא תחסר, יוכל חזונו של בלג'י להתגשם. בינתיים, "מדינת הרשת" היא מעין בלון ניסוי במסגרת הדיון המתנהל היום במגזר הטכנולוגי בשאלה באיזה סוג של עולם היינו רוצים לחיות: עולם של אטומים או של ביטים?

את ההבחנה "אטומים מול ביטים" טבע והפיץ לראשונה המשקיע פטר תיל, מייסד פייפאל, בשנת 2014. תיל הביע חשש מכך שיש לנו יותר מדי חברות "ביטים" (למשל בתחומי התוכנה, הרשתות החברתיות והמציאות המדומה), ולא מספיק חברות "אטומים" (למשל בתחומי החומרה, הייצור והתעבורה). הסיסמה שעליה חוזר תיל שוב ושוב היא "רצינו מכוניות מעופפות אבל קיבלנו 140 תווים".

טכנולוגיה הייתה אז כמעט מילה נרדפת לתוכנה: המטלה המייגעת של העלאת עולמנו הפיזי אל המרחב המקוון. העבודה בתחום החומרה נדמתה לעבודה בשולי תעשיית הטכנולוגיה, והיא הייתה מאתגרת במיוחד עקב השקעות עצומות שנדרשו מראש, מודלים עסקיים לא מפתים, ומחסור יחסי במימון של קרנות הון סיכון.

אבל שיח האטומים והביטים לבש משמעות חדשה בעשור הנוכחי, השלישי, של המאה העשרים ואחת, כאשר הטכנולוגים התחילו לחשוש פתאום שההתקדמות הולכת ונבלמת, ואולי אף דועכת, מאחר שבני האדם מתקוטטים על כמות משאבים סופית. תגובת הנגד שהתעוררה בציבור באמצע העשור הקודם נגד המגזר הטכנולוגי, בשילוב מגפת הקורונה שפרצה בשנת 2020 והירידה העקבית באיכות החיים בסן פרנסיסקו, שימשו תזכורות מכאיבות לכך שעמק הסיליקון עדיין נדרש לתת דין וחשבון לעולם שמחוצה לו.

המגזר הטכנולוגי אינו אוהב לבזבז את זמנו כשהוא תקוע במבוי סתום פוליטי או באסונות יח"צ, שמסיטים את תשומת הלב מן היכולת לבנות דברים חדשים. כמו דורות של מגלי ארצות לפניהם, אנשי המגזר הכירו יחדיו בכך שיש לפרוץ גבולות חדשים כדי לאפשר את גל החדשנות הבא. אבל שוחרי האטומים והביטים חלוקים ביניהם בשאלה היכן נמצאים הגבולות ואזורי הקפץ החשובים ביותר.

שוחרי האטומים - "האטומיסטים" - נטועים בעולם החומרי, המורכב ממדינות לאום. הם סבורים שאמריקה היא עדיין המקום הטוב ביותר לשגשוג החירות והיזמות, אבל חוששים מן האיום הטמון בהתנוונות המולדת ובהתפתחות היכולות של מדינות אחרות - בפרט סין. האסטרטגיה שלהם היא להחיות את החלום האמריקני, המבטיח חדשנות שמתחוללת במהירות עצומה: ביטחון לאומי, אנרגיה, חלל, דיור, חינוך, משפחה, שרשרות אספקה, תעשייה. כדי להגשים את החלום הזה חייבת ארצות הברית לעשות את שעשתה תמיד: למשוך את הכישרונות הגדולים ביותר מכל רחבי העולם.

קתרין בויל, אשת הון סיכון באנדריסן הורוביץ, טבעה את הביטוי "דינמיזם אמריקני" בשנת 2022. זוהי תזת השקעה המתמקדת ב"חברות שתומכות באינטרס הלאומי", אשר הצלחתן "תומכת בשגשוגם של כל האמריקנים". תפיסת הדינמיזם האמריקני מתבססת על מניפסט שחיבר מארק אנדריסן בשנת 2020 תחת הכותרת "הגיע הזמן לבנות", שבו טען כי "בנייה היא הדרך לאתחל את החלום האמריקני", וכן על עשור לפחות של שיח ציבורי שעסק בשאלה אם ההתקדמות הטכנולוגית מתחילה להיבלם. את בשורת "הקיפאון הגדול", כביכול, הפיצו תיל והכלכלן טיילר קאוון, והיא עוררה ויכוחים לכל רוחב הספקטרום האידיאולוגי, בין השאר אצל נואה סמית, רוס דאוחט (Douthat) ועזרא קליין.

בני שבט האטומים אינם עובדים מהבית. הם נוסעים למחסנים ולמפעלים, ומדי פעם מבקרים בגבעת הקפיטול. הם תומכים בלי בוש בהגירה. לדידם, תפקיד הממשל הוא לאפשר חדשנות בעולם הפיזי, והם מתווכחים בנחישות עם קובעי מדיניות בזירת ההתגוששות שבושינגטון. אבל בסופו של דבר, האטומיסטים היו מעדיפים לפעול מאשר לדבר; אין להם סבלנות לדברים בטלים שאין מעשים בצידם.

ה"ביטיסטים", לעומת זאת, מושרשים בעולם הדיגיטלי וזורעים יקום מקביל עם קהילות מקוונות שאולי יצברו יום אחד כוח של מדינות רשת. הם מסכימים עם האטומיסטים על כך שאמריקה, **מדינת הלאום**, מצויה בנסיגה, אבל סבורים שהנסיגה בלתי הפיכה; **שהרוח** האמריקנית מתחילה להתנתק לבלי שוב מגופה, ושבעתיד צפויים לנו אתגרים גדולים הרבה יותר.

כמו נשמות בלא גוף דואים שוחרי הביטים אל הסטרטוספירה, מחפשים מקום חדש להשתכן בו כבית. גורדי השחקים שלהם לא ייבנו על קרקע אמריקנית, אלא בגבולות דיגיטליים. אלה היזמים והמשקיעים שכמו בלגי סריניוואסן נמשכים לתוכנה חברתית, למציאות מדומה, לכלכלות יוצרים, למטבעות קריפטוגרפיים ולדור 3 של האינטרנט.

נראה שהמטאוורס (metaverse) - עולם המציאות המדומה שלמענו החליט מארק צוקרברג להמר על המוניטין שלו ועל הון החברה שלו, ושאפילו גרם לו לשנות את שמה מפיסבוק למטא - עולה בקנה אחד, לכאורה לפחות, עם תפיסתם של הביטיסטים. אבל צוקרברג מתקשה להשיג את תמיכת הציבור וגם את תמיכתם של הטכנולוגים, אולי משום שעולם-העל הזה עדיין פועל במסגרת הפרדיגמה הקיימת: גם אם יצליח, הוא איננו מאתגר באופן רדיקלי את הנחות היסוד שלנו לגבי עבודתנו וחיינו, לפחות לא יותר מכפי שכבר עשה האינטרנט. מבחינת הביטיסטים ה"אמיתיים", המטאוורס אינו אלא העתק חיוור של עולמנו הנוכחי. **מדינת הרשת** של בלגי, לעומת זאת, לפחות שואלת שאלות שצוקרברג חושש להתמודד איתן. אם העולם הדיגיטלי באמת משתלט על עולמנו הפיזי, מן הראוי שנהיה מוכנים לבחון מחדש את דרכי השלטון בעולם הפיזי.

משהו בדמות ניסוי הביטיסטים נוסה כבר בעבר, אבל כמו המטאוורס, גם הוא לא הרחיק לכת די הצורך. בני הדור הראשון לאליטות התלושות מן הלאום, שעשו את הונם בתעשיות גלובליות כמו פיננסים, חברות ייעוץ ומחשוב מוקדם, החלו להתגבש ולנוע יחדיו בתחילת שנות האלפיים. קבוצה זו של מנהלים בכירים, טכנולוגים ואנשי אקדמיה - שמגולמת בפורום הכלכלי העולמי ובכינסו השנתי בדאבוס שבשווייץ - דחתה כל ביטוי של לאומיות "גסה" לטובת "אזרחות עולמית" נאורה. אבל בניגוד לקבוצת דאבוס, השואבת סמכות מן המדינה, הביטיסטים שואבים כעת את סמכותם מן הרשת.

דאבוס מפיצה את האידיאלים שלה באמצעות כנסים והידברות בינלאומיים, המחוזקים בידי גופים רגולטוריים כמו האו"ם. אבל רק מעטים זוכים בגישה להשפעה כזאת; אדם חסר עוצמה המבקש לשנות את המערכת יכול לכל היותר להפעיל שתדלנות אצל השחקנים המדינתיים שלו.

השבטים הדיגיטליים בימינו, לעומת זאת, אינם מורכבים רק מבני אליטות אלא גם מתימהונים ואנשי שוליים מכל שכבות החברה, שלעיתים קרובות חיים הרחק ממרכזי כוח לאומיים (ובינלאומיים) ופועלים בשמות בדויים. בלגי עשוי לטעון שההבדל המכריע בין דאבוס ובין הדור הנוכחי הוא בגישה

לטכנולוגיית בלוקצ'יין, אשר אף שטרם הבשילה היא עשויה לראשונה לאפשר לאנשים להתנתק כלכלית משחקנים מדינתיים. גם חברות גלובליות כמו גוגל וגם את ארגוני החברה האזרחית שאותם תיאר טוקוויל בספרו **הדמוקרטיה באמריקה** אפשר להבין כאבות טיפוס של מדינות הרשת; אך בסופו של דבר, אלה וגם אלה עמדו בשליטה מדינתית ועדיין כפופים לה. לעומת זאת, כל אחד יכול לרכוש ולהיות הבעלים של מטבעות קריפטוגרפיים ושל זהויות ואפליקציות מבוססות בלוקצ'יין, ומדינות לא יוכלו לעלות בקלות על עקבותיו - דבר שנותן הזדמנות לבנייה **מחוץ** למדינה. במילים אחרות, זהו כוח רשת אמיתי.

מבחינת הביטיסטים, כוח גלובלי אינו מוגדר באמצעות עוצמה תעשייתית אלא באמצעות השפעה תרבותית, והוא מצטבר בכל מקום שבו אנשים חופשיים להחליף רעיונות שמטפחים יצירתיות וחדשנות. הביטיסטים אינם משתכנעים בנכונות חששותיהם של האטומיסטים מפני איומים זרים, כי לטענתם, כל האנשים המוכשרים של העולם עדיין רוצים להגר לאמריקה (בשנת 2021 סקרה חברת הייעוץ בוסטון קונסלטינג גרופ עובדים ב-150 מדינות. סין אינה מופיעה כלל בין עשר המדינות המובילות שאליהן רצו עובדים לעבור בשנים שנסקרו, 2014-2020). אם כך, הרי האיום הגדול ביותר על ההגמוניה האמריקנית איננו מצד מדינת לאום אחרת כמו סין, אלא מצד גרסה דיגיטלית טובה יותר של עצמה.

מנגד, האטומיסטים אינם מאמינים שהעולם הדיגיטלי מייצג גבול או אזור ספר אמיתי שיש לפתח אותו, לאור העובדה שבני האדם מוגבלים בסופו של דבר בידי צרכים פיזיים. בלגי טוען שהעולם הפיזי מייצג יותר ויותר גרסה "מודפסת" או מוחשית של העולם הדיגיטלי - כפי שנהגנו פעם להדפיס מסמכים, לפני שאלה הוחלפו בגרסאות דיגיטליות. לדבריו, כיום חלק משמעותי מיצירת הערך הוא דיגיטלי, כמו "האייפונים המיוצרים בשנג'ן, [ה]חבים חלק גדול כל כך מערכם למתכננים היושבים בקליפורניה".

האטומיסטים ישיבו שהכול, לרבות העולם הדיגיטלי, נסמך עדיין על משאבים פיזיים, גם אם הביטיסטים אינם רואים את המשאבים הללו או אינם מבחינים בהם. מאין מגיע האינטרנט? הוא מגיע בכבלים פיזיים שמונחים בים, מאובטח על ידי מנגנוני ביטחון לאומיים שמסיירים במים הללו כדי להגן עליהם מפני התערבות זרה, ומונע באנרגיה.

כשמאזינים לוויכוחי האטומיסטים והביטיסטים נזכרים באשליה האופטית שבה תמונה יחידה מתהפכת לנגד עינינו הלוך ושוב בין שני דימויים: מגביע יין לצללית של פנים וחזרה. אבל למרות היריבות בין האטומיסטים לביטיסטים, הם בעצם אינם שונים כל כך.

בילדותי נהג אבי להזכיר לנו שאמריקה אינה מבטיחה אושר. "היא מבטיחה את **החתינה** לאושר", היה אומר. זו עסקה שאינה נשמעת מפתה במיוחד: אמריקה מעניקה לנו הזדמנויות, אבל אנחנו אלה שצריכים להשקיע את כל העבודה. ובכל זאת, זה יותר ממה שמציעה כל מדינה אחרת לאזרחיה.

הביטיסטים והאטומיסטים מגויסים למשימה משותפת: הגנה על הזכות לחתור לאושר. והם זקוקים זה לזה כדי להצליח. הביטיסטים חושפים רעיונות ומאפשרים להחליף אותם בינינו בקצב מהיר; ואילו האטומיסטים מאפשרים לממש רעיונות כדי לייצר תועלת מוחשית לאנושות. אפילו בלגוי כותב ש"ביטים מאפשרים חדשנות באטומים", ורואה במדינות הרשת דרך לעקוף את הקיפאון הרגולטורי והפוליטי החוסם את הקדמה. לדבריו, אם מדינות הרשת יצליחו, "נוכל להשיב את החדשנות לעולם הפיזי".

ההבדל הגדול ביותר בין האטומיסטים לביטיסטים מתבטא אולי בהגדרותיהם ל"חיים הטובים". הביטיסטים רואים בעולם הפיזי מטרד וחולמים לתכנת את סביבתם באותה קלות שבהם מתוכנת העולם הדיגיטלי. הם מאושרים במיוחד כשהם נמצאים בתוך הראש של עצמם וכאשר ניתן להם החופש לעשות כל מה שיכלו לדמיין. המגזר הטכנולוגי מלא אנשים שגדלו בבתי ספר של כיתה אחת, בבתי חווה או באיים נידחים, באנשים שנשרו מן הקולג' או שמלכתחילה לא יכלו להרשות לעצמם השכלה גבוהה, שמדי חודש שולחים בשקט כסף למשפחותיהם. האינטרנט רומם מיליוני בני אדם מאילוצי הסביבה הפיזית שלהם וחיבר אותם להזדמנויות מבטיחות יותר.

האטומיסטים, לעומת זאת, מוצאים שמחה ורוגע ביפי הערים והשכונות שלהם, חוותיהם ומפעליהם. הם רוצים לגדל ילדים שצווחים בעליצות ונוגעים בכל דבר בידיים מלוכלכות בצבע במקום ללחוץ בשתיקה על מסכי זכוכית. רעיונות הם רק נקודת המוצא; האטומיסטים רוצים לגרום לרעיונות לחולל בעולם האמיתי. מבחינתם, הטכנולוגיה היא אמצעי לשיפור חיי האדם, למשל כמו במקרה של האגרונום נורמן בורלוג, שגילה זני חיטה חסיני מחלות שהצילו מיליארדי בני אדם ברחבי העולם מחרפת רעב.

אבל הדגשת ההבדלים הללו עלולה להסיח את דעתנו מתפקידה החשוב ביותר של הטכנולוגיה כמגדלור של החדשנות. הטכנולוגיה היא שמאפשרת לאנשים רבים יותר לקחת חלק בחיים הטובים, תהא אשר תהא משמעותם מבחינתם. אותה רוח שהביאה את הוריי לאמריקה ושגרמה לי להתאהב בסן פרנסיסקו בעשור הקודם היא שהעניקה לאטומיסטים ולביטיסטים את החירות לחתור למימוש החזון שלהם. אנשי הטכנולוגיה יתקוטטו ביניהם בשאלה אם עדיף לעבוד מרחוק או במשרדי החברה; הם ילעגו זה לזה על רכישה של תמונות JPEG באמצעות כסף אינטרנטי מזויף, או על אובססיות ילדותיות הקשורות בחלליות. אבל בסופו של דבר, האטומיסטים והביטיסטים הם שני חלקים של אותו חלום - חלום שבו כל אחד יכול לבנות את העולם שאותו היה רוצה לראות. הוויכוחים בין השבטים חשובים פחות מלהבטיח **שמישהו ישאיר את האור דולק באמריקה.**

צופים מבחוץ לועגים לפעמים למגזר הטכנולוגי וטוענים כי הוא פיזי או קל דעת, אבל מבחינתי האפיון הזה מעיד על אחת מתכונותיו הטובות ביותר: כנות. זה הבית היחיד שמצאתי שבו מעודדים אנשים, באופן שאינו משתמע לשתי פנים, לחשוב בגדול, ושבו השאפתנות והיצירתיות מועלות על נס בלי שום שיפוטיים - גם אם אין לך ניסיון בתחום מסוים, גם אם אין לך קשרים בתעשייה או זיקות מוסדיות, כפי שחוויתי בעצמי כשיצאתי לפרויקט המחקר העצמאי שלי בגיל עשרים ומשהו וראיתי כיצד הרעיונות שלי משפיעים באופן מוחשי על תעשיית התוכנה בקוד פתוח. המגזר הטכנולוגי הוא המקום שבו "מחקר" אינו דורש ממני דוקטורט, ושבן כדי "לכתוב למחיתתי" איני צריכה לשרבט מאמרים תמורת פרוטות

ולפרסם אותם אל תוך ריק נטול קוראים. בתחום הטכנולוגיה, כאשר אני כותבת בנושא מסוים באופן שקול ומשכנע, אני יודעת שאחרים יבחנו את הרעיונות בכובד ראש, יערבבו אותם מחדש בחופשיות ויציעו הזדמנויות להפוך אותם למציאות. עמיתיי בתחום הטכנולוגיה מעולם לא פקפקו בחשיבות האובססיות שלי (המוזרות לפעמים), בערכן של מחילות הארנב שלתוכן נעלמתי לפעמים; הם עודדו אותי להוציא אל הפועל את הרעיונות החשובים לי, ולהתייחס לחלומות שלי במלוא הרצינות.

אם הדור הקודם של המגזר הטכנולוגי התרכז בהעלאת כל עולמנו הפיזי לרשת, העשורים הבאים יוגדרו בידי המרוץ לפתוח בפני האנושות גבולות ואזורי ספר חדשים. השאלה אם הספר הזה יתקיים על הקרקע או בענן תוכרע בידי הטכנולוגים של היום, שהרוח מצליפה בפניהם בעודם מטפסים על צוקי סלע ושולחים אלומות אור למעמקי ים אפלים, סורקים את האופק ומחפשים אחר סימני החיים הבאים.

הערות שוליים

[1][†] ערים כגון לוס אנג'לס, סן פרנסיסקו וסן חוזה, שבהן מערכת הממשל מוסדרת באמצעות מסמך אמנה ולא באמצעות החוק הכללי.

נדיה אספרוהובה היא חוקרת עצמאית העוסקת בהשפעתה הפוליטית והחברתית של תעשיית הטכנולוגיה. המאמר פורסם לראשונה במגזין *The Point*.
תרגום מאנגלית: יניב פרקש
